

HÄLSNING

Nr 4 2024

Hos Anna i Höjden

Sid 4-5

Krönikan

Sid 8-9

**Om tro som
det normala...**

Sid 10

Program

Sid 11

Porträttet

Sid 14-15

**KÅLLANDSÖ-STENHAMMAR
MISSIONSFÖRSAMLING**

Kållandsö-Stenhammar Missionsförsamling

Församlingsföreståndare
Helena Klar Fast
helena@stenhammarkyrkan.se
0739-29 50 11
Verksamhetsutvecklare
Anders Blomberg
anders@stenhammarkyrkan.se
0739-97 00 05

Ordf. Marita Erstorp
070-494 24 72
maritaerstorp@hotmail.com
Kassör Johny Paulsson
072-210 68 06
johny@stenhammarkyrkan.se
Bankgiro: 226-6625
Swish: 1234578548
Swish för fika och kollekt:
1231085091
Bankkontonr: 8314-7, 03 521 754-6

Kållandsö-Stenhammar Missionsförsamling

Brynåsavägen 7,
531 56 Lidköping
Ungdomsvåning, kök 171 75
info@stenhammarkyrkan.se
www.stenhammarkyrkan.se
Ange församlingsnummer 4746
vid insättning på missions-
och nybyggarkonton.

Kållandsö Missionskyrka

Missionskyrkan
531 99 Lidköping

Kontaktpersoner ekumenia i Stenhammarkyrkan

Linnéa Smedman 070-177 31 77
linnea@stenhammarkyrkan.se
Kassör Johny Paulsson 072-210 68 06
Bankgiro ekumenia: 892-16 29
Swish: 1231143601

Kontaktpersoner ekumenia på Kållandsö

Ordf. Birgitta Berglund 070-259 59 15
birgitta.kurtberglund@gmail.com
Scout Hanna Berglund 070-731 36 91
ekumenia.kallandso@gmail.com
Kassör Kurt Berglund 070-359 10 27
birgitta.kurtberglund@gmail.com
Bankgiro: 322-0571
Swish: 1230709006

Denna tidning ges ut av Kållandsö-
Stenhammar Missionsförsamling som
är en församling inom Ekumeniakyrkan.
Ansvarig utgivare: Marita Erstorp

Omslagsbild: Annika Landström

PASTORN HAR ORDET

Helena Klar Fast, pastor i
Kållandsö-Stenhammar Missionsförsamling

I skrivande stund är det tre veckor till Domsöndagen, vilket i kyrkoåret är den världsvida kyrkans motsvarighet till nyårsafton. Nyårsdagens motsvarighet i kyrkoåret är förstas Advent, med sina många välkända och högt älskade sånger och psalmer. Som tonåring och rätt ny och ovan i kyrkliga sammanhang, så blev jag så förtjust i alla adventspsalmer och julsånger, så jag föreslog att vi väl kan sjunga dem året runt. Jag tyckte att det var en alldeles utmärkt idé, men fick inte gehör för detta.

I en av mina absoluta favoritlåtar, så går texten ”I varje hjärta armt och mörkt sänd du en stråle blid, en stråle av Guds kärleks ljus i signad juletid”. Sången skrevs redan 1898 av en kvinna som hette Emmy Köhler. Sångens text beskriver hur den mörka jorden blir upplyst vid jul, av de stearinljus som tänds i husen. Stearinljusen får symbolisera Betlehemsstjärnan i julevangeliet. Men också att människornas tillvaro lysas upp av budskapet om Jesu födelse och Guds kärlek.

Emmy Köhler föddes 1858, arbetade som guvernant för att försörja sig och utbildade sig till lärare. Hon blev lärare på en skola i Stockholm och senare vid hovet, där hon lärde prins Erik, yngste son till kung Gustaf V att läsa och skriva. Hon började tidigt att skriva i Ny Illustrerad Tidning, Svensk Damtidning och Idun. Hon skrev och komponerade barnvisor under många år och är mest känd för ”Nu tändas tusen juleljus”. Många av hennes sånger hade original-illustrationer av Elsa Beskow. Hon dog 2 februari 1925, för nästan 100 år sedan. Vi sjunger fortfarande hennes sånger.

Ytterligare en älskad julsång, med text från 1966 av Britt G Hallqvist, och musik från 1981 av Olle Widestrand, går jag och nynnär på:

Ett litet barn av Davids hus ska göra vinternatten ljus.

Ett barn ska hjälpa oss att tro, här mitt ibland oss ska det bo.

Ett barn som kommer ifrån Gud ska lära oss sin kärleks bud.

Det är advent och än en gång ska jorden höra änglasång.

Ett barn ska hjälpa oss att tro, här mitt ibland oss ska det bo.

Det är advent, var glad, tänd ljus för Frälsaren av Davids hus.

Pastor Helena Klar Fast

Vill du prata med pastorn?

Pastorexpeditionen är bemannad varje onsdag mellan kl. 10:00 - 14:55, med uppehåll under sommaren.

Om du vill boka ett samtal med pastorn, så ta kontakt.

Du kan också boka ett samtal genom att ringa eller maila.

Se kontaktinfo på annan sida i detta nummer.

Julstämning 8 december

Om Du letar efter en möjlighet att sitta ner och känna att julen närmar sig, så kan vi tipsa om en julkonsert i Stenhammarkyrkan 8 december. Den går under benämningen ”julstämning”. Och det är precis vad gruppen vill ge enligt initiativtagaren Anne Enestig. Det kommer att bjudas på både nya såväl som gamla välkända julsånger.

Musiker och sångare kommer att i olika konstellationer ge ett varierat program. Allt från traditionella arrangemang till en ton av jazz och visa. Från innerligt, stämmingsfullt till festligt svängande, som passar alla åldrar.

De medverkande är: Agnes Rask-sång, Frida Engström-sång, Miriam Gindemo-sång samt Sven Pilfalk-sång och gitarr. Mathias Kihlberg-flöjt, Johan Sundström-kontrabas, Evelina Enestig-saxofon, Ingemar Andersson-flygelhorn samt Lars-Gunnar Rask-piano.

Två tillfällen; kl. 16 och kl. 19. Biljetter kan förköpas på billetto.se eller på stenhammarkyrkan.se. Se annons på sista sidan av Hälsning.

Kållandsöppet

Musteri & äppelodling

Låt inte Dina äpplen ruttna bort,
låt oss pressa musten ur dem i stället..

Must säljes, äpplen mustas,
råmust pressas, äpplen köpes
och äpplen plockas

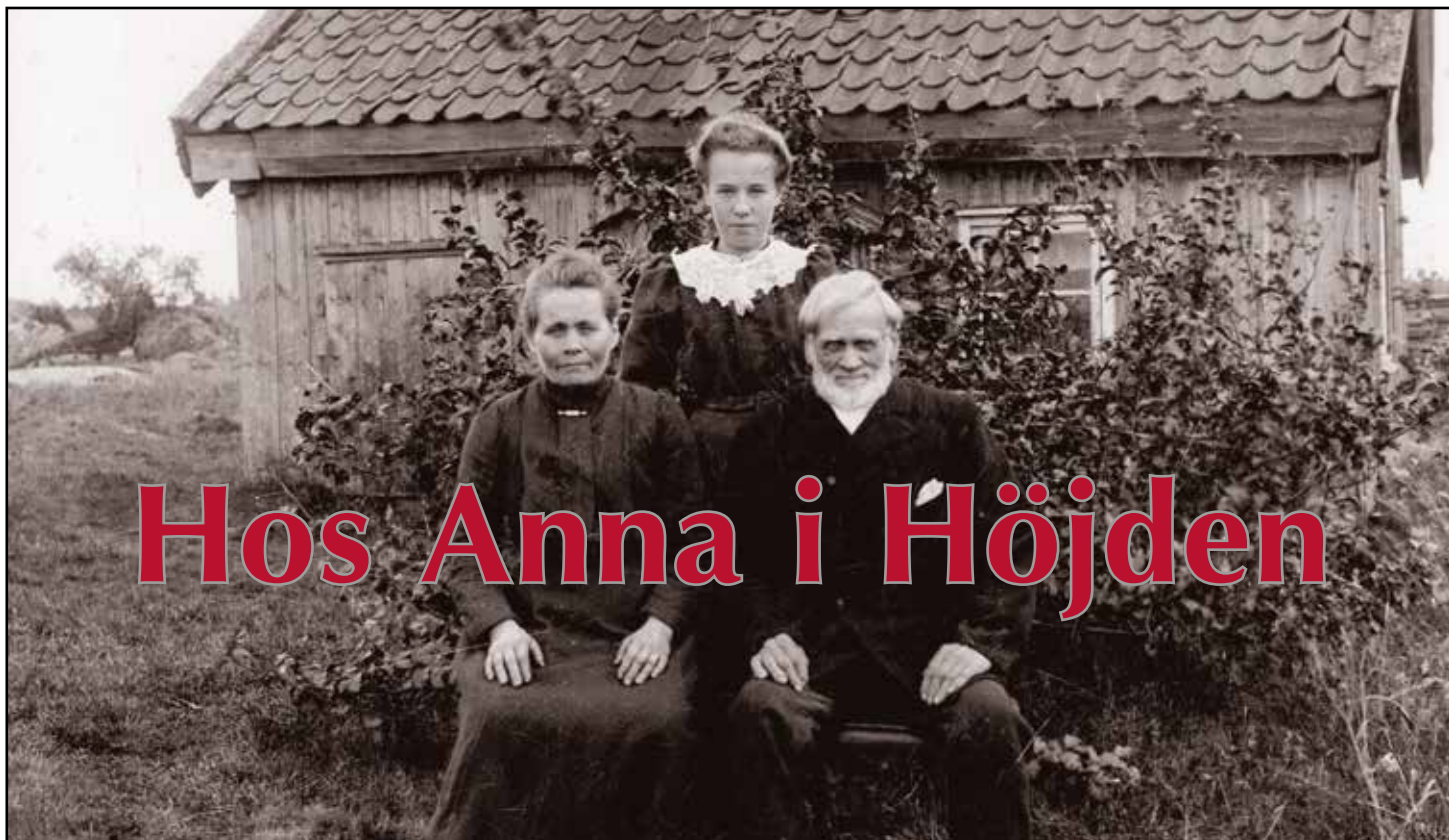
info@kallandsoppel.se
www.kallandsoppel.se
070-790 86 77

SVENSKA HEM

LIDKÖPING

Fotot taget omkring 1910. Från vänster Annas mor Hedda Magnusson, Anna själv stående i mitten, samt August Johansson, Annas morbror i Gröndal. I bakgrunden ser man den lilla stugan "Höjden". Fotografen okänd.

Aнна Axelsson Lundqvists författarskap är intressant, inte bara för den som gillar bygdehistoria från Kållandsö utan även för den som vill finna lokala kopplingar till de stora politiska händelserna i Sverige under 1800-talet. Hennes livsöde var vare sig stormande eller äventyrligt. Hon föddes som Anna Axelsson 1894, dotter till torparen i Lund, Axel Magnusson och Hedda Johannesdotter från Duvelund. Axel var änkeman och till åren kommen när han gifte om sig med den 22 år yngre Hedda. Under senhösten år 1900 dog Axel Magnusson. Hustrun och den då 7-åriga Anna blev ensamma i den lilla stugan som än i dag kallas "Höjden".

Anna Lundqvist, det namn som hon senare tog, bodde större delen av sitt liv i sin stuga och försörjde sig som sömerska och som återförsäljare för postorderföretaget Åhlén & Holm. Det hon är mest känd för är de artiklar i NLT som hon regelbundet skrev under mitten 1900-talet. Det var bygdehistorier som beskrev torparnas liv och vardag på 1800-talet. Elaka tungor menade ibland att hon, till skillnad från erkänt seriösa bygdeforskare som Simon Granath, mest hittade på. Vad visste hon, egentligen? Hon som bodde där i Höjden och aldrig varit någon annanstans?

Men allt det hon skrev om är verifierbart. Även om hennes historieskrivning inte går att jämföra med vad den som forskar i arkiv kan åstadkomma så hade hon en unik och tillförlitlig källa i sin morfar. Johannes Svensson i Duvelund var född redan 1819 och levde ända till 1913. Eftersom Annas mor var ensamstående och fick tjäna sitt uppehälle med att arbeta hos andra tillbringade Anna avsevärd tid hos sina morföräldrar. Johannes var då gammal och berättade om sitt liv för sitt barnbarn. Det är Johannes Svenssons minnen av 1800-talet som Anna Lundqvist skriver om.

Där flätas effekterna av 1809 års händelser, då Sverige förlorade Finland i ett krig mot Ryssland samman med de gamla torparna som plötsligt får finska soldater till grannar i och med att Adlercreutz förlänas Läckö. Här skildras fasorna med soldater utan krig som driver omkring och plundrar folket runt Vänern. Här berättas om all den kamp för överlevnad och den vidskepelse som rådde bland människor som inte hade en aning om storpolitiken i Europa. Här berättas om bröllop och glada fester, om dramatisk död och bullersamma begravningar, om märkliga livsöden, uppgörelser, konflikter och försoning. Här läser vi också om vänskap, kärlek och lojalitet samt en mängd roliga anekdoter och beskrivningar om olika sedvänjor. Allt och enbart utifrån det fattiga 1800-talets torparens perspektiv.

Anna Lundqvist var trots sin brist på högre bildning en skicklig författare. Att hon hade ett gott minne och ett stort intresse för sin historia går inte att ta miste på.

Ett stort antal berättelser publicerades i NLT under några årtionden fram till 1960-talet. Tyvärr har inget av allt detta givits ut och blivit publicerat efter det.

Den enda berättelse jag hittat som är helt självbiografisk heter "Lill-Kajsas Jul" och beskriver Annas egna upplevelser av julen år 1900. Alltså några veckor efter att hennes far Axel Magnusson hade begravts. Här följer ett fritt återberättat sammandrag:

Den 7 november 1900 invigdes Otterstad nya kyrkogård. Vid samma tillfälle begravdes Axel Magnusson. Hans hustru Hedda var nu ensamstående med sin 7-åriga dotter. Snart skulle hon också vara hemlös. Hon hade varit tvungen att låna pengar av greve Axel Rudenschöld på Läckö för att kunna betala läkare och vård till sin make. Skulden var på över hundra kronor, ett betydande belopp då lönen för ett dagsverke var en krona.

Hedda hade inga möjligheter att betala och stugan inklusive den närliggande kvarn som maken haft hand om skulle säljas på auktion. En köpare var dessutom redan förutspådd. Situationen var alarmerande. Hedda uppmanades att lämna från sig Anna till släktingar och bege sig ut för att söka tjänst till sitt uppehälle och inkomst. Detta skulle kanske bli deras sista jul tillsammans. Under den här oroliga tiden bodde de hemma hos Heddas bror August i Gröndal. Denne var själv änkeman med barn och tillsammans skulle de fira julen så gott det gick detta år.

Några dagar före jul begav sig Hedda och Anna till Otterstad i ett ärende. De passade då på att besöka faderns grav och smyckade den med lingonris. Där mötte de komministern i församlingen Frans Johansson som bodde på Backa. Han sa att de var välkomna till komministerbostället och Anna skulle då få en julgåva. Väl på plats fick hon en vacker jultidning med titeln "Julklockan". De bjöds också på kaffe och kakor och fick gåvor med sig hem i form av mat och klädestyg. Julen firades i Gröndal och på julaftonens morgon blev Hedda kallad till fröken Ingrid Wennerberg som bodde på Läckö Kungsgård och mottog än mera gåvor. Morbror August kom hem med en fin julgran till Gröndal som de klädde. Farbror Fredrik Lindstedt, som var ordförande i det nybyggda missionshuset på Berg hade besökt dem och, förutom mjöl och fläsk, skänkt en slant till julgranskarameller som fanns att köpa hos handlare Blom i Lindås. Det skulle i allt varit en sagolik jul om det inte vore för hotet om vräkning.

På tredjedag jul tog Hedda mod till sig och gick till Läckö för att tala med fröken Ingrid som var brorsdotter till grevinnan Rudenschöld och känd för sin omsorg om fattiga och sjuka. Hedda lade fram sin nöd och Ingrid sa: "Kära Hedda, det här var mycket ledsamt, men inte får de ta hemmet ifrån er; jag ska tala med farbror Axel. Vänta här!" Hon gick in på grevens kontor. Det tog en bra stund och flera gånger hörde hon Ingrid säga: "Men farbror Axel, men farbror Axel"! Slutligen öppnades dörren och greven kom ut.

Tidningen Julklockan från år 1900. Alltså just det nummer som Anna fick vid sitt besök hos komminister Johansson på Backa samma år.

Han talade: "Ja, kära Hedda. Jag har nu hört fröken tala om dina bekymmer och hon har bett mig att efterskänka skulden och låta dig få behålla hemmet som förut. Och jag vill göra det för hennes skull. Axel gjorde ju 16 dagsverken för marken här uppe, men du har väl får väl ha den ändå. Men då får du inget annat uppfostringbidrag, utan du får uppfostra tösen på det. Kvarnen kan du ju inte sköta utan den får din styvson Albin övertaga som arv efter sin far. Något mer kan han då ej göra anspråk på. Laga nu så att ett lagligt arvskitte blir upprättat. Sedan kan du ju, fram på våren, göra en liten aktion på Axels verktyg, fiskredskap och kläder, så kan du ju bli fri från skulden."

Det var en överlycklig Hedda som sedan meddelade sin dotter att hon nu skulle få växa upp under sin mors vård. Samma dag samlades familjen i Höjden och förrättade arvskitet. Där var morbror August i Gröndal med kusinerna. Annas äldre halvbror Albin Axelsson med sin familj och så "Skate-Karl", som förrättade arvskitet. Det hölls sedan kalas i den lilla stugan och Anna förevisade de extra många julgåvor hon fått denna märkliga jul. Den vackert kolorerade tidningen Julklockan var dock den käraste av alla.

Anna Lundqvist berättar detta i NLT på 1950-talet. Hon skriver att det är den jul hon minns bäst av alla barndomens jular. Det kan man lätt förstå. På 1960-talet träffade Anna en man och flyttade till Östergötland. 1968 gick hon bort vid en ålder av 74 år.

Text: Anders Blomberg

Hajk på Udden

I år kickade vi igång höstterminen med en hajk på Udden för scouterna. Något som var väldigt uppkattat. Vi åt tacos tillsammans och samlades kring lägerelden för att ha lägerbål, innan det var dags att sova.

De mindre sov i kyrksalen och de stora i tält. Dagen efter hade vi gemensamma aktiviteter innan vi avslutade hajken med korvgrillning, tillsammans med föräldrarna. **Kämpaleken 2024**

Den 5 oktober var det dags för årets kämpalek. Den gick av stapeln i Mörlanda utanför Herrljunga. I år samlades ca. 900 scouter för att gå Kämpaleken.

I upptäckargruppen, 10-12 år, var det 48 patruller som gick och Kållandsö kom där på 1:a plats och tog med sig en ny Murikka hem till kåren. Grattis!

Scoutinvigning

Den 15/10 var det dags för vår årliga invigning. Det är en kväll då både föräldrar och scouter samlas på Berg för att inviga nya scouter, såväl som de scouter som klivit upp till nästa åldersgrupp.

Scouterna får då sina halsdukar, och sina skjortor samt tillhörighetsmärken som visar på vilken grupp de tillhör. Det var en trevlig kväll med bra uppslutning, som avslutades med korv med bröd

Equmenias auktion

Återigen var det dags för equmenias höstauktion i Kållandsö Missionskyrka. Equmenias ungdomsarbete på Kållandsö är ett samarbete mellan Equmeniakyrkan, Pingstkyrkan på Kållandsö och Eke kapell. Utbudet bestod av skänkta varor samt scoutarbeten som bl a juldekorationer och fågelholkar.

Mycket folk hade slutit upp och det bjöds och handlades friskt så kvällens båda auktionsutropare Thorvald Berglund och Svante Cederqvist hade verkligen fullt upp.

Det blev en härlig kväll och slutresultatet fantastiskt. Behållningen går till ungdomsarbetet på Kållandsö men värt att nämna är att 10 procent av kvällens resultat går till Equmenias fotboll- och idrottsskola i Kongo Brazzaville.

**Scoutstart
tisdagen den
28 januari
18.00**

equmenia

Barn- och ungdomsarbetet i Kållandsö- Stenhammar Missionsförsamling bedrivs av Equmenia i Stenhammarkyrkan och Equmenia på Kållandsö.

Välkommen till vårt barn och ungdomsarbete i Missionskyrkan, Kållandsö:

***Scout:** (Vi lär oss om knivar, eld, knopar och annat som hör scout till och som är kul. Vi förbereder oss så vi kan åka på hajker och läger längre fram. Kvällarna börjar med en kort andakt.)

O.B.S samma tider för samtliga åldrar och vi kommer i huvudsak att vara utomhus.

Tisdagar kl. 18.00-19.15 för åk. 2-3 = Spårarna, för åk. 4-6 = Upptäckare, för åk. 7-9 = Äventyrare

Välkommen till den grupp som passar dig!

Andante

Om du vill ta tillfället i akt att lyssna till kören Andante så sjunger de i Stenhammar kyrkan på adventsgudstjänsten söndagen 1 december, samt på "sånger i julnatten" på julafton kl. 23.00.

Och om du rör dig runt centrum vid lunchtid lördag 14 december kan du stöta på Andante och/eller någon annan av kommunens körer som dyker upp och oannonserat bjuder på körsång i julvimlet.

Dragspelskvällen

Dragspelskvällen på Kållandsö där Mikael Hultman och Johan Sandgren briljerade gjorde inte endast dragspelsfantasterna glada. En intressant kväll där vi både fick lyssna till de båda dragspelarna och ta del av lärdom och anekdoter om dragspel och kända dragspelare genom tiderna. Efter kaffet avslutades kvällen med ett medley av gamla väckelsemelodier. Detta, enligt Mikael Hultman, i den kände dragspelaren Sven-Ola "Pröjsarn" Rydstrands anda. Här kunde många av de besökande sjunga med.

Den sakrala sidan av en poet

"Den sakrala sidan av en poet" var rubriken för en gudstjänst där Anders Blomberg och Bitte Larsed tillsammans med Lars-Gunnar Rask och Jan-Erik Andersson tolkade en del av Ola Magnells sånger. Anders Blomberg knöt ihop sångerna med en mycket personlig betraktelse av vad Ola Magnell betytt för hans utveckling från ungdomen till pastor. Vi hör gärna mer av dessa sånger! Turné?

LiM-sextettens konsert

LiM-sextettens konsert blev en bejublad framgång. En fullsatt kyrka lyssnade till ett för många ovanligt arrangemang med akustiska tolkningar Coldplays musik och blev både berörda och imponerade av skickliga musiker. Konceptet "Less is More", vilket LiM är en förkortning av, kommer säkert, med Daniel Jarls skickliga arrangemang, att gå långt i framtiden.

Vi hoppas att få se dem igen i vår kyrka.

Höstmarknaden

Mycket välbesökt, folk trivdes och hade trevligt. Eftersom det blev så lyckat får vi säkert tillfälle att återkomma med liknande arrangemang. Vi tackar alla som var med och bidrog med prylar, arbete och övrigt engagemang. Inte minst tackar vi alla besökare som gjorde dagen till en fest.

Julgransförsäljning

Precis som tidigare år kommer det att säljas granar utanför kyrkan i Stenhammar. Vill du köpa din gran till förmån för församlingens verksamhet så är du välkommen helgerna 7-8 & 14-15 dec.

Navens Kajak & Bastuflotte
Uthyrning av kajaker och flotte med vedeldad bastu, badtunna och grillkåta vid Navensberg på Kållandsö

Bokning
Kajaker: www.point65.se el ring
Flotte: 0706 25 18 52, 0510 10191
info@naven.se
www.naven.se

Ansvar **Omtanke**

• Jour dygnet runt • Auktoriserad av Sveriges Begravningsbyråers Förbund

Begravningsbyrån Eilert Ahlstrand Begravningsbyrån Östergatan
0510-285 80, Lidköping 0511-508 70, Götene

”Vägen till helvetet är belagd med goda intentioner.”

Citat av George Bernard Shaw

Någon gång i skarven mellan 1980 och 1990-talet, var Livets Ord omtalat och beskyldes av de traditionella kyrkorna för fanatism. Då kom den dåvarande ledaren Ulf Ekman med ett genmäle som var briljant i sin retorik, men också bland det mest bestickande jag har hört. Ulf Ekman frågade och svarade samtidigt: ”Fanatiker? Vet du vad en fanatiker är för något? Jo, en fanatiker är en människa som är mer övertygad än vad du är...!”

Påståendet är i sig korrekt och drog givetvis ned skrattsalvor och jubel bland supportrarna. Men är det verkligen sant att en starkare övertygelse generellt skulle vara mer berömvärd än en svagare? Eller tvärt om, är den som är mer återhållsam i sin övertygelse mer klandervärd än den som betraktar sig som radikal? Är starka övertygelser och radikalitet alltid ett gott karaktärsdrag?

En värld i brand

Ordet radikal har med senare tiders växande islamism och politisk aktivism fått en mer negativ klang än för ett antal årtionden sedan då den radikale snarare hyllades i politiska, religiösa och andra ideella sammanhang där det ansågs berömvärd att stå upp för sin åsikt.

Oavsett kan vilken övertygelse som helst kan gå överstyr om den blir tillräckligt stark. Ett brinnande patos i kombination med bristande klokskap kan lätt ställa till elände. Läger man där till betydande makt kan det sätta en värld i brand. Det är inte bristen på övertygelse som kännetecknat de värsta folkmördarna genom historien. Tvärtom. De har varit de mest övertygade av alla. Övertygade om att de alltid gjort det rätta. Så övertygade att de var beredda att begå massmord på oliktankande och påstådda samhällsfiender.

Fanatiker och tysta påhejare

Under 00-talet kom jag av olika skäl i kontakt med unga anarkosyndikalister med kopplingar till det våldsbejakande nätverket AFA (anti-fascistisk aktion). En av de mest radikala ynglingarna satt en dag mitt emot mig i en soffa och förklarade hur han tänkte sig att världen skulle se ut efter att de vunnit sin kamp. Det var givetvis ett sammelsurium av floskler och aforismer om total frihet där alla skulle äga allt tillsammans och att allt skulle vara rättvist och jämlikt. Allt som han ansåg vara ont skulle vara utrotat.

När jag invände med att verkligheten kanske inte så lätt skulle anpassa sig till hans revolutionära tankar betraktade han mig med ett överlägset flin. Jag hade inte ljuset. Jag var förstockad. Kanske till och med en fiende. De skulle störta samhället med det mått av våld som behövdes. Jag skulle få se.

Jag tog det med ro. Unga människor är inte sällan radikala till absurdum. Och efter att åren gick så mognade även denne unge man och har, så väl som hans kompisar, lyckats väl i livet. Visst ställde de till med en del, var rejält farligt ute ibland. Några av dem belastade rättsväsendet under några år men verkligheten vann till slut över deras omdömen, så som det tack och lov brukar göra för de flesta.

Men radikalism handlar inte bara om övergående ungdomligt oförstånd. Ofta stöds också ungdomlig fanatism och utnyttjas av den eller det som har resurser och intentioner att gå längre utan att själv synas i första leden. När jag vid ett tillfälle, medan allt detta pågick, berättade om deras förehavanden för en äldre och politiskt engagerad person blev kommentaren: *"Ja, men de kämpar ju faktiskt för något gott! Frihet, jämlikhet och antirasism. Jättebra!"* Jag blev förskräckt och tänkte på citatet från författaren George Bernard Shaw: *"Vägen till helvetet är belagd med goda intentioner"* Hur kunde en vuxen och normalt klok människa ge dessa galenskap av våld, vandalism och attentat sitt stöd med hänvisning till "goda avsikter"? Var det bara naivitet? Eller var det medvetet stöd från den "mogna och etablerade vuxna värld" som själv inte själv ville skita ned sina händer? Kanske både delarna. AFA betraktas som en vänsterextrem yttring. Inom det högerextrema segmentet råder givetvis exakt samma förhållanden.

Sekterism

Fanatism och radikalism leder ofta till sekterism. Sekter, slutna ofta totalitära gemenskaper som betraktar omgivningen som problematisk eller rent av fientlig, är långt ifrån alltid religiösa. Politiskt motiverade sekter är inte ovanliga. Under 1960-talet kom FNL-gruppen i Uppsala under inflytande av ett så radikalt ledarskap att den till slut imploderade. När alla icke rätt övertygade hade uteslutits återstod i princip bara en enda person.

Bader-Meinhof, en grupp i Tyskland som från början ville förändra världen till något bättre blev på grund av bristande framgång allt mer radikala i sina metoder att de till slut enbart ägnade sig åt att mörda människor som de ogillade. Flera av de grupper som i vår tid ägnar sig åt aktivism gällande klimat, djurrätt, stöd för olika sidor av Israel/Palestina-konflikten eller vad som för närvarande finns på tidens agenda, har också visat en tendens att ta till absurda metoder i sitt påstådda syfte att "väcka" allmänhet och politiker när man anser sig inte blivit lyssnad på. Hur långt man är beredd att gå vet vi inte än. Men författaren Torbjörn Tärnsjö gav nyligen ut en bok där han propagerar för att en världsdiktatur är det enda som kan rädda världen. Det finns många stöder den tanken.

Religiösa sekter brukar som regel också tyna bort eller gå sin undergång till mötes på ett mer dramatiskt sätt. När man inte lyckats nå de mål man föresatt sig, krävs på samma sätt allt starkare hängivenhet.

Metoder och retorik blir mer och mer skruvade och tappar till slut helt kontakt med verkligheten innan allt går i diket.

Förutom de extrema avarterna av våldsam islamism är kanske religiös fanatism något som just idag inte direkt hotar vårt samhälle, även om enskilda individer givetvis kan fara illa. Den politiska fanatismen är, som jag ser det, mer oroande därför att dess syfte inte handlar om vissa religiösa föreställningar utan riktar sig mot hela samhället i vidare mening. Och det gäller vare sig den kommer från höger eller vänsterns politiska utmarker. Än så länge utövar de mestadels sin kamp genom att bekämpa varandra.

Men där övertygelserna blir till storpolitik är det samma mekanismer som som styr.

Vart går gränsen

På ett sätt hade Ulf Ekman en poäng; bara för att någon hyser en starkare övertygelse än någon annan behöver det inte vara fanatism. Självklart inte! Men någonstans går det förstås en gräns. För mig går den när bärare av en avvikande åsikt betraktas som en fiende. Eller när politiker eller människor i allmänhet som inte omedelbart inrättar sig efter olika aktivisters krav ska bekämpas med våld. Gränsen går definitivt när syftena för någons övertygelse anses så rättmätiga och goda att en avvikande åsikt definieras som ondska.

Många goda avsikter genom historien har tyvärr gått spillo, eller till och med åstadkommit förödelse just på grund av fanatisk och blind övertygelse.

"Dumhet är en underskattad orsak till ondska" skrev Dietrich Bonhoeffer just innan han blev avrättad av nazisterna i april 1945. *"Ödmjukhet och självbehärskning är Andens frukter,"* skriver Paulus i Galaterbrevet 5:23.

Text: Anders Blomberg

Om tro som det normala eller det avvikande

Text: Stig Roland Rask

I början av 1800-talet kallades sig (nästan) hela det svenska folket för kristet. Det fanns kanske en och annan judisk familj i storstäderna som avvek i klädsel, vanor och sabbatsfirande. Och kanske fanns det enskilda individer i de akademiska kretsarna i Lund och Uppsala som var så influerade av franska upplysningsfilosofer att de kallade sig ateister. Men långt över 90% av svenskarna bekände sig som kristna.

Från mitten av 1800-talet sveper folkväckelsen fram över landet. Det fick många positiva effekter och följdverkningar. Ett socialt uppvaknande och en ökad medvetenhet följde i dess spår. Det är ingen slump att ledarna och talesmännen för den stora sågverksstrejken i Sundsvall 1879 var medlemmar i missionsförsamlingen. Det var också i dessa bönehus som den svenska demokratin började växa fram. Möjligen satt brukspatronen på första bänken, men när det kom till omröstning i olika frågor så hade han bara en röst, precis som hans arbetare som satt i bänkarna bakom. Det är en skola i demokrati som leder så långt att frikyrkofolket är klart överrepresenterade när vi tittar på riksdagens sammansättning vid 1900-talets början.

Men väckelserörelsen gick inledningsvis inte bara hand i hand med arbetarrörelsen, utan kanske i ännu högre grad med nykterhetsrörelsen. Sverige var ett land som låg illa till när det gällde bruket av alkohol. Frågan handlade inte om några teoretiska principer, utan om arbetarna skulle få sin lön i pengar eller brännvin – eller ännu rakare uttryckt; Om familjens små medel skulle gå till fädernas sprit eller användas till mat för barnen.

Väckelserörelsens påverkan på samhället var alltså i de allra flesta avseenden positiv och till och med nödvändig. Men det finns också mer problematiska inslag. Det kom nämligen att bli de uttryck, beteenden och ställningstaganden som rörelsen kännetecknades av som blev normen för vad ordet ”kristen” stod för. Att vara kristen kom att handla om att utifrån väckelsens egna mallar vara på ett speciellt sätt och att följa ett alltmer uttalat regelverk och beteendemönster.

Den traditionella kyrkan förlorade under samma epok sin ensamrätt och därmed sin unika sammanhållande funktion. Detta ledde till att den tappade i självförtroende och i viss mån retirerade när det gällde att sätta normen.. Enkelt uttryckt kan man säga att frikyrkornas definition av vad det innebar att vara kristen vann.

Därmed förändrades synen på den kristna tron. Den gick från att vara ”det normala” till att bli ”det avvikande”.

Den förflyttades från att vara ett stort och gemensamt ”vi” till att handla om den mindre gruppen ”dom”. Om man kände att man inte tillhörde eller motsvarade den standard som utvecklades, så tyckte man inte längre att man kunde kalla sig kristen. Det skulle helt enkelt kännas förmätet. Man var ju inte sådan som ”dom”.

Det paradoxala och sällan diskuterade fenomenet som infann sig som en konsekvens av detta är att efter den stora folkväckelsen hade andelen svenskar som bekände sig som kristna minskat betydligt. Och idag är det bara lite drygt 20% av oss som säger sig tro på Gud och bara hälften av dessa kallar sig kristna, vilket gör att vi själva (och andra) betraktar svenskarna som ett av världens mest sekulariserade folk.

Men stämmer verkligen detta? Är svenskarna mer gudlösa än andra? Eller handlar det bara om att vi bär på attityder, språk och tolkningar som har mer än hundraåriga anor och som på goda grunder kan ifrågasättas?

För hur kan ett folk, där en klar majoritet formellt tillhör ett religiöst samfund, ägnar sig åt kristna traditioner, döper sina barn, gifter sig i kyrkan, låter sig begravas under kristna ceremonier, ber i svåra situationer och unisont hänger Betlehemsstjärnor i sina fönster vid julfirandet, ändå vägra att definiera sig som kristna och i stället kallar sig för världens mest sekulariserade?

Kan det vara så att det egentligen bara handlar om historiska belastningar kring begrepp och associationer?

I samma undersökning som visar svenskarna avisande hållning till de traditionella trosbegreppen säger runt hälften att de tror på ”någonting”. Och ännu fler håller dörren öppen för att någon slags högre makt eller existens kan finnas.

Är slutsatsen alltså att vi har låga siffror när det gäller traditionella trosbegrepp, men är det land i världen som har högst tro på ”någonting”?

Då blir kyrkans utmaning att försöka förmedla att detta ”någonting” som så många tror på och ”dyrkar utan att känna” är just precis det man försöker sätta ord på och berätta om.

Program för Stenhammarkyrkan och Källandsö Missionskyrka

December

- 1 söndag 11:00 Adventsgudstjänst.**
Anders Blomberg
Sång av kören Andante.
- 3 tisdag 14:00 Våffelcafé.**
Öppet 14:00 – 17:00
- 8 söndag 11:00 Gudstjänst**
Anders Blomberg.
Enkelt kyrkkaffe.
- 8 söndag 16:00 Julkonsert**
16:00 & 19:00
- 15 söndag 11:00 Nattvardsgudstjänst**
Helena Klar Fast.
Sång Valter Svensson.
Enkelt kyrkkaffe
- 19 torsdag 19:00 Bön på ön,** Otterstad.
- 22 söndag 11:00 Gudstjänst** med julkrubba.
Anders Blomberg &
Gunnel Svensson.
Enkelt kyrkkaffe
- 24 tisdag 23:00 Sånger i julnatten**
Sång av kören Andante.
Glögg serveras kl 22:30.
- 29 söndag 11:00 Gudstjänst.**
Insamling till det
internationella arbetet.
Helena Klar Fast.
Sång Klara Olsson.
- 31 tisdag 16:00 Ekumenisk nyårsbön i**
Otterstads kyrka.
Helena Klar Fast m.fl.

Hovby Ängsbo 53192 Lidköping - Tel 0510-86502 - Fax 0510-86515
Tornväktargatan 1F 53157 Lidköping - Tel 0510-22185

www.lidkopingsel.se

Januari

- 6 måndag 17:00 Trettondagsfest**
Helena Klar Fast.
Julsmörgås
Anmälan senast 30.12
till Helena eller Marita
- 12 söndag 11:00 Gudstjänst,** Anders Blomberg.
Sång Sven Pilfalk.
Enkelt Kyrkkaffe.
- 19 söndag 11:00 Nattvardsgudstjänst**
Anders Blomberg.
Sång Svante Cederqvist m.fl.
Enkelt kyrkkaffe
- 19 söndag 14:00 Equmenias årsmöte**
- 25 lördag 15:00 Årsmöte**
Servering
- 26 söndag 11:00 Årshögtid**
Helena Klar Fast.
Sång av kören Andante.
Kyrkkaffe.

Februari

- 2 söndag 11:00 Gudstjänst**
Anders Blomberg.
Enkelt kyrkkaffe

RESTAURANG SJÖBODEN

Välkommen till Sjöbodens klassiska julbord
i en unik miljö i Spikens Fiskehamn!

Vi dukar upp ett delikatessjulbord med
tonvikt på fisk från Vänern och de bästa
lokala råvarorna från skaraborgska
gårdsproducenter.

23 nov – 22 december
onsdag–fredag kl. 18.00
lördag kl. 13.00 & 18.00
söndag kl. 13.00

Boka bord på: www.sjoboden.se/boka/

= Stenhammarkyrkan

= Källandsö Missionskyrka

Stenhammarkyrkan firade 40 år

Det blev ett stort och glatt firande av kyrkans 40-årsjubileum. Kören Andante sjöng. Pastor Roland Bergman m.fl. medverkade. Han och flera andra berättade minnen om hur kyrkbygget genomfördes, med lotterier & insamlingar, hur många som hjälptes åt med att snickra och måla. Det var inspirerande att få höra om hur människor hjälptes åt för att det skulle bli möjligt att bygga en ny kyrka. Det har hunnit gå 40 år, men att få lyssna till berättelserna om bygget förde oss alla tillbaka i tanken.

Välkommen till Hemslojden!

Garnparadis Smide Linnedukar
Tyger Symaskiner m m.
Nu har vi massor med fina garner på lager.
Symaskiner finns också i alla prislägen.

I övrigt kan ni följa vad som
händer på vår hemsida!

Ring eller sms:a oss gärna innan ni besöker
oss så att ni vet att vi är på plats.

Tel 0703-32 26 35 www.hemslojden.se

Ett bredd utbud av Julklappar och presenter hittar du självklart här också.

Leckströms
båt & finsnickeri

Inredningssnickerier • Träbåtsrenoveringar

Kulturbyggnadssnickeri • Möbler

Spiken Sjötorp, 531 99 Lidköping Tel: 0510 10728

”Från Mose och Lambsens Wisor”

Projektet ”Från Mose och Lambsens Wisor” som startade under sommaren avslutades med en konsert i samband med allhelgonahelgen. Det var både välbesökt och uppskattat då publiken fick följa med på en historisk resa i väckelserörelsens sång och musiktradition. Sånggruppen ”Andra Ackord” tillsammans med musiker och solister presenterade en rad kända sånger från 1800 -talet och fram till vår tid.

Då projektet blev uppskattat kommer en fortsättning till våren. Gruppen samlas igen till övning onsdagen den 29:e januar. Hugade nya medlemmar är självklart välkomna.

Den 9:e mars ger sig projektet dessutom ut på turné till missionskyrkan i Götene.

Välkommen till vår nyöppnade "gör det själv" tvätthall på Sockerbruksgatan 5, Lidköping.
Öppettider 07.00 - 23.00 alla dagar i veckan.
Tel. 076-829 22 24

Johan och Johanna Sixtensson – om bandy och kristen tro

Familjen Sixtensson är ett känt begrepp för många Lidköpingsbor. Det som gör dem speciella är att de förknippas både med frikyrkan och Lidköpingsbandyn – en inte helt vanlig kombination. Pappa Ingemar visade vägen och med stor support från mamma Marianne och systemen Anna har bröderna Fredrik, Johan och Marcus alla spelat i "Lidköpings stolthet" Villa Lidköping och även i perioder i Lidköpings AIK där Fredrik även varit tränare och Ingemar varit ordförande under flera år.

Mest omskriven de senaste tio åren är mellanbrodern Johan som efter att ha avslutat sin egen spelarkarriär satsade på att bli tränare. Efter tre år i Trollhätteklubben Gripen återvände han 2014 till Villa och har varit deras huvudtränare i ett helt decennium - innan han tackade för sig efter ännu ett SM-guld i mars i år.

Men hur ser livet ut idag? Vad fyller han sin tid med som bandypensionär? Och inte minst hur ser hans fru Johanna på alla bandyåren och deras nya gemensamma situation?

– Jag tycker bandy är en fin sport, säger Johanna, men jag är absolut ingen "bandynörd". Faktum är att jag såg fler matcher när Johan spelade än under den tid han har varit tränare. Numera har jag nöjt mig med slutspelsmatcherna som betyder någonting. Det innebär också att vi inte har suttit och diskuterat taktik hemma vid köksbordet, utan kunnat prata om annat. Det tror jag har varit viktigt för både Johan och mig.

Johan och Johanna har varit gifta i snart tjugo år. Det innebär att de träffades och blev ett par under den tid då Johan fortfarande var aktiv spelare. Bandy har helt enkelt varit deras följeslagare hela tiden. Nu har Johan tackat för sig efter alla dessa år. Trots att han ännu inte fyllt femtio kan detta beskrivas som någon form av "pensionering" med tanke på vilket engagemang dessa år har krävt av honom.

– Jag har kanske inte märkt av det så mycket ännu, fortsätter Johanna, men gissar att det blir mer påtagligt kring

jul. Tänk att få fira den utan träning på juldagen och ett upphaussat derby på annandagen. Det ser jag verkligen fram emot.

Det har funnits några försynta förfrågningar från klubben om andra uppdrag för Johan. Självklart har man velat dra fortsatt nytta av hans kompetens. Till exempel att med alla sina kontakter i BandySverige sitta med i rekryteringsgruppen.

– Jag har valt att tacka nej till allt, konstaterar Johan. Det är nog bäst för både klubben och mig att jag håller mig därifrån. I och med att jag lämnade in samtidigt som klubbchefen Jonas "Sparris" Johansson, har det inneburit en chans för Villa att göra en ordentlig nystart. Däremot njuter jag av att se matcherna från åskådarpåset.

Bröderna Sixtenssons agerande på en bandyis har haft vissa gemensamma drag. Kanske inte så mycket elegans, men med en aldrig sviktande kämpaglöd och ett uppvisande av "vinnarskallens" alla egenskaper. Och frågar man mamma Marianne så hävdar hon – efter en stunds betänketid – att det är Johan som tydligast exemplifierar den egenskapen i syskonskaran.

– Det är möjligt att det är så, skratrar Johan, men för mig är begreppet "vinnarskalle" så mycket större än att bara kämpa på planen och att hata att förlora. Det handlar om hur man som helhet tar sig an en uppgift, hur man förbereder sig och om noggrannhet i detaljerna. Det är vad som krävs för att kunna vinna. Möjligen håller mina bröder inte med mig, men kanske är det så att jag har dessa egenskaper och att det är det som gjort att jag kunnat fungera som tränare i så många år på den höga nivån.

När nyheten slog ner för tio år sedan att Johan skulle bli Villas nya tränare så möttes inte detta med någon större entusiasm från alla håll. Han ansågs var alltför oprövad på den nivån och det fanns också ett talesätt som nästan gjorts till en sanning att "ingen gammal Villaspelare som dessutom var uppvuxen i Lidköping" skulle kunna bli framgångsrik som tränare. Man kan lugnt säga att i takt med att resultaten undan för undan kom att tala ett allt tydligare språk så har ifrågasättandet tystnad. På sina tio år har Villa gått till final sju gånger och vunnit sm-guld tre gånger. Bland dessa finns Villas första sm-guld och Johan är för evigt inskriven i historieböckerna som den ende

Johan och Johanna Sixtensson

tränare som i Villas 90-åriga historia hittills lett laget till finalsegrar.

– Jo, jag har också varit med och förlorat fyra finaler, säger Johan. Två av dem känns onödiga och sitter fortfarande kvar som en tagg i sinnet. Annars kan man säga att mitt avslut blev fantastiskt. Stående ovationer från 5.000 på läktaren i sista hemmamatchen och seger i förlängningen i finalen.

2022 tilldelades Johan utmärkelsen ”Årets ledare i svensk bandy”. Där beskrivs hans ledarskap som passionerat och engagerat, men också som empatiskt.

– Man kan inte bara ha en ledarstil, betonar Johan, utan att man behöver vara anpassningsbar då människor är i ständig rörelse och att man som ledare därför också behöver vara det.

För Johan Sixtensson är relationsbyggandet grunden för ett gott ledarskap. När han började som tränare var det två spelare som var pappor och när han slutade fanns det fler barn än spelare.

– För att lyckas med elitidrott måste alla delar av livspusslet fungera och vara bekräftat av ledarskapet, menar Johan. Annars blir det inte lyckosamt.

Den nya livssituationen har gett möjlighet att utveckla engagemanget i kyrkan. För dem båda gäller ett ökat deltagande i Pingstkyrkans gudstjäns-

ter. För Johans del gäller också att han finns med vissa kvällar i ”Jesusbussen” på torget och Johanna har initierat och administrerar lovsångskvällar i Pingstkyrkan en lördag i månaden.

– Jag har aldrig gömt undan min kristna tro under alla bandyår, berättar Johan, men jag har heller aldrig använt min plattform till att basunera ut den.

”Man behöver vara anpassningsbar då människor är i ständig rörelse..”

Snarare är det kanske så att mitt avslut som bandytränare har sammanfallit med en känsla av att Gud kommit närmare och blivit mer betydelsefull. Möjligen är det en och annan som känt mig genom åren som noterat att jag blivit mer dedikerad och kanske till med mer radikal i mitt uttrycksätt.

Detta är något som hans många följare på Instagram kunnat notera. Från att ha varit en arena för bandyn och familjen har hans inlägg i växande utsträckning bytt fokus till att mer beskriva hans tro.

– Annars är jag ganska sparsam på sociala medier, skrattar Johan. Förr var jag mer aktiv på till exempel Twitter, men Villas dåvarande ordförande tyckte att jag skulle lämna plattformen, eftersom han tyckte att jag var alltför frispråkig.

Att kalla vanliga telefonsamtal för ”sociala medier” är kanske inte så vanligt, men det är väl ändå precis vad det är. Johans empatiska ledarskap har inneburit att han ständigt varit tillgänglig för spelare och övriga ledare, dvs. det har blivit många timmar i telefon vid alla tider på dygnet.

– Jag ser fram emot en jul utan avbrott av alla dessa samtal, avslutar Johanna, men det känns helt okey att annandagens julfirande avbryts av två timmar framför tv:n med Villas bortamatch mot Västerås.

Text: Stig Roland Rusk

STENHAMMARKYRKAN, LIDKÖPING
 Bilderna: Bilderna.se / Stenhammarkyrkan.se
 02 25 00 8 19 00

Ingenar Andersson, flygelhorn
 Johan Sundström, kontrabas
 Sven Pörlak, sång och gitarr
 Lars Gunnar Rask, piano
 Evelina Ernestig, saxofon
 Miriam Gindemo, sång
 Mathias Kihlberg, hörl
 Frida Engström, sång
 Agnes Rask, sång

JULSTÄMMNING

DECEMBER **8**

Vi säljer nyhuggna
JULGRANAR
 350:-/st

All försäljning sker utanför Stenhammarkyrkan

7 december 12-15	14 december 12-15
8 december 12-15	15 december 12-15

Försäljningen av granarna går till församlingens verksamhet

Kinnevikens Bygg
 LIDKÖPING Mobil 070-7962574 Tel/Fax 0510-15440

Läckö Slott

tel 0510 48 46 60 lackoslott.se

Dessa företag stöttar Stenhammarkyrkans Lettlandsarbete

DAHLBERG REVISION	Cotton Blue	Hectors skomarknad AB
 aProjKMA Byggkonsult i Lidköping AB Roger Filipsson roger.filipsson@aprojhma.se	Parkåsa AB	
Instore Agency	Strumpan	Asplunds
	LIDKÖPINGS El & Tele AB	
		

BECO
media

- Fotoupdrag
- Annonspredning
- Dokumenthantering

Thorvald Berglund Tel 0705-91 36 65

Sparbanken Lidköping

#tillsammansärvisparbankenlidköping